

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor archivní správy a spisové služby, se sídlem Milady Horákové 5/133, Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2012, č. j. MV-8796-2/AS-2012, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 49/2012, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 10 A 49/2012 rozhodnout nejpozději ve lhůtě **do 31. 1. 2014**.
- II. Navrhovatel **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 25. 9. 2013, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 7. 10. 2013, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) pod sp. zn. 10 A 49/2012. Jedná se již o čtvrtý návrh navrhovatele na určení lhůty k provedení procesního úkonu v uvedeném řízení. První, druhý a třetí návrh na určení lhůty k provedení procesních úkonů ze dne 22. 8. 2012, ze dne 25. 11. 2012 a ze dne 18. 4. 2013 Nejvyšší správní soud usneseními zamítl jako nedůvodný; v postupu městského soudu neshledal nečinnost, ani neúměrnou délku vedeného soudního řízení.

Nyní posuzovaný, v pořadí již čtvrtý návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona o soudech a soudcích, odůvodnil navrhovatel tím, že řízení trvá již více než rok a šest měsíců. Dle jeho názoru jde o jednoduchý spor o oprávněnost požadavku na úhradu nákladů spojených s poskytnutím informace a přiměřenost požadované částky.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout. K procesnímu postupu soudu uvedla, že věc byla po nápadu dne 23. 3. 2012 přidělena dne 28. 3. 2012 příslušnému soudci, který dne 30. 3. 2012 vydal pokyny k procesním úkonům. Úkony průběžně probíhaly, dne 7. 5. 2012 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného k žalobě včetně správního spisu, dne 22. 5. 2012 bylo navrhovateli odesláno vyjádření žalovaného k replice (správně žalobě – poznámka NSS), navrhovatel vyjádření obdržel dne 23. 5. 2012. Dne 22. 8. 2012 navrhovatel soudu osobně doručil návrh na určení lhůty k provedení procesního

úkonu. O návrhu Nejvyšší správní soud rozhodl usnesením ze dne 10. 9. 2012, č. j. Aprk 25/2012 – 30, tak, že tento návrh zamítl, neboť ve věci neshledal nečinnost městského soudu a uvedl, že věci jsou vyřizovány podle pořadí nápadu. Dne 26. 11. 2012 byl městskému soudu doručen druhý návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, Nejvyšší správní soud jej také neshledal důvodný. Dne 19. 4. 2013 byl městskému soudu doručen třetí návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, ani ten však neshledal Nejvyšší správní soud důvodný.

Předsedkyně senátu dále uvedla, že od posledního úkonu ze dne 22. 5. 2012 nebylo ve věci rozhodnuto, neboť přestože procesně je věc připravena k rozhodnutí, podle pořadí nápadu nepřišla na pořad projednání vzhledem k rozsahu celkového nápadu a k tomu, že nepatří mezi případy, pro které je stanovena lhůta k rozhodnutí zákonem, ani mezi případy vytčené zákonem k přednostnímu projednání. K datu podání nynějšího návrhu předchází této věci 217 věcí, z toho 15 věcí přednostního režimu projednání.

Z předloženého spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že soudem shora popsany průběh procesních úkonů se zcela shoduje s procesními úkony provedenými městským soudem v nyní posuzované věci.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh navrhovatele a dospěl k závěru, že tento návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu je důvodný.

Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích, v platném znění, má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.

Podle odstavce 8 citovaného ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu, dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že průtahy v řízení neznamenají pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudu, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v soudním procesu postupem soudu k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu. V řízení podle § 174a odst. 6 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Tzn. pokud zjistí neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný krajský (městský) soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci všechny procesní úkony soudu byly učiněny v přiměřených časových lhůtách, avšak od 22. 5. 2012 do doby, kdy navrhovatel podal v pořadí čtvrtý návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, byl soud zcela nečinný; ostatně i ve vyjádření k nyní projednávanému návrhu na určení lhůty k projednání věci předsedkyně rozhodujícího senátu uvedla, že věc je již po procesní stránce nachystána k vyřízení, avšak k dnešnímu dni jí předchází dle pořadí nápadu 217 nevyřízených věcí, z toho 15 věcí přednostního režimu.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána 23. 3. 2012 a lhůta, v níž není rozhodnuto, a s ohledem na argumentaci městského soudu o stavu vyřizování žalob v nejbližší době ani nemá být rozhodnuto, by i při rychlém rozhodování předcházejících 217 nevyřízených věcí, včetně 15 věcí přednostního režimu, byla delší než dva roky. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou, a to i s ohledem na skutečnost, že navrhovatel souhlasí s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, a že předmětem přezkumu je obsahově stručné rozhodnutí o odložení žádosti o poskytnutí informací z důvodu neuhrazení nákladů spojených s poskytnutím informací, tedy věc po skutkové i právní stránce nikoliv složitá.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že vyjádření, které městský soud předestřel, totiž že senát vyřizuje věci podle pořadí nápadu a že v současné době jsou dokončovány spisy napadlé v době, která předcházela dni podání předmětné žaloby, neobstojí. K tomuto tvrzení městského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že citované důvody žádným způsobem nezpochybňuje, avšak přesto nemohou vést k vysvětlení stále narůstající délky vedeného předmětného řízení. Odkazy na pořadí vyřizovaných věcí v daném stádiu řízení už nemohou představovat důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele při uplatňování jeho základních práv. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup soudu dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil lhůtu pro vydání rozhodnutí; touto lhůtou je městský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu